

«Якщо моя ідея... буде визнана здійсненою, то я буду щасливий тим, що зроблю величезну послугу Батьківщині та людству. Я спокійно тоді зустріну смерть, знаючи, що моя ідея не загине разом зі мною, а буде існувати серед людства, для якого я готовий був пожертвувати своїм життям».

М.І. Кибальчич

МИКОЛА ІВАНОВИЧ КИБАЛЬЧИЧ (1853-1881) – винахідник, автор першого проекту реактивного двигуна та літального апарату для польотів людей, соціаліст-революціонер, народоволець.

Народився 19 жовтня 1853 у м. Короп Чернігівської губернії у родині священика, в 1864 поступив у Новгород-Сіверську гімназію, але (на вимогу батька) був відправлений у духовне училище, потім у Чернігівську духовну семінарію, звідки в 1869 знову повернувся в гімназію та закінчив її зі срібною медаллю. Уже тоді він відрізнявся видатними здібностями до математики та мов, але в той же час

бунтарським характером.

З 1871 навчався в Петербурзькому інституті інженерів шляхів сполучення, з 1873 - у Медико-хірургічній академії. З жовтня 1875 до червня 1878 перебував у в'язниці за обвинуваченням у революційній пропаганді. Після звільнення перейшов на нелегальне становище та взяв активну участь у революційному русі. Кибальчич завідував лабораторією вибухових речовин виконавчого комітету «Народної волі». Будучи «головним техніком» організації, брав участь у підготовці замахів на царя Олександра II. 17.03.1881 був арештований у справі «1 березня 1881». Присуджений до страти та був повішений разом з іншими «первомартовцями». Перебуваючи у в'язниці, за 16 днів до страти Кибальчич розробив оригінальний проект пілотованого ракетного літального апарату. У проекті Кибальчич розглянув пристрій порохового ракетного двигуна, керування польотом шляхом зміни кута нахилу двигуна, програмний режим горіння, забезпечення стійкості апарату тощо.

Микола Іванович передбачив можливість розвитку техніки, висловив ідею створення космічного корабля, на якому людина зможе вийти у космос. Винахідник навіть описав паливо, яке може бути використано, представив спосіб автоматичної постійної подачі палива, досліджував варіанти руху ракети у просторі. У документах було схематичне зображення літального приладу та креслення. Творець проекту вважав, що вибухові речовини, які повільно горять, є тією самою силою, що надасть руху та підніме повітроплавальний апарат у повітря.

Повітроплавальна машина Кибальчича була схожа на казковий килим-літак. Але винахідник зовсім ясно та правильно розумів механізм дії ракети. Більше схожий на сучасний зореліт, його літальний апарат цілком міг би пересуватися у просторах космосу. По суті, це була перша спроба винахідницької думки наблизитися до зірок.

Той факт, що його схема не була відома протягом довгого часу (архіви департаменту внутрішніх справ були опубліковані лише в 1918 році у журналі «Былое»), не мінє самого принципового – в інтелектуальному просторі, у якому живе людська цивілізація, щось додалося. Усіляка наукова ідея є внесок в абстрактну ноосферу. Після того, як Кибальчич начертав свій проект, інше людство стало жити вже у світі, що змінився.

Інформаційне повідомлення

НАУКОВІ ЧИТАННЯ «ДНІПРОВСЬКА ОРБИТА» 165 - річчя Миколи Івановича Кибальчича

До участі запрошуюються вчені та фахівці підприємств і організацій аерокосмічної галузі, викладачі, наукові співробітники

Місце проведення:

Україна, м. Дніпро, НЦАОМ, пансіонат «Лісний»

Дата проведення: 18-20 жовтня 2018 року

Організатори:

- Державне підприємство «Конструкторське бюро «Південне» ім. М.К. Янгеля»
- Національний центр аерокосмічної освіти молоді ім. О.М. Макарова (НЦАОМ)
- Музей космонавтики ім. С.П. Корольова Житомирської обласної ради
- Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
- УМАКО «Сузір'я»

У рамках Наукових Читань заплановано провести круглий стіл, присвячений 95-річчю від дня народження **Віктора Васильовича Грачова** – провідного конструктора першої ракети КБ „Південне” - Р-12, заступника генерального конструктора КБ „Південне” з випробувань, члена Держкомісії та технічного керівника випробувань ракет КБ „Південне”.

Оргкомітет:

Адреса для листування:

Телефон (факс):

e-mail:

Website:

Україна, м. Дніпро, пр. Гагаріна, 26, НЦАОМ, кімн. 32

49005, а/с №503, м. Дніпро, Україна

+38 (056) 713-58-64 (+38 (056) 713-57-56)

read@spacehuman.org

dneprorbita.org.ua

**Заявки на участь у Наукових Читаннях приймаються
До 07 вересня 2018 року.**

Авторам, бажаючим прийняти участь у Наукових Читаннях, необхідно надати в оргкомітет заявку і матеріали доповіді об'ємом не більше шести сторінок українською, російською або англійською мовою.

НАУКОВІ НАПРЯМКИ ЧИТАНЬ

Історія авіації та ракетно-космічної техніки

Питання історії ракетно-космічної та авіаційної техніки, в тому числі історико-музейна та бібліотечна діяльність; вивчення спадщини піонерів конструкторських шкіл ракетно-космічної техніки; формування та інформаційна підтримка баз даних по авіації та космонавтиці.

Аерокосмічна освіта молоді

Питання та проблеми аерокосмічної освіти; нові форми, методи і засоби профорієнтації та навчання; сучасні технології в області аерокосмічної освіти, у тому числі дистанційне навчання, програмне забезпечення, мультимедійні технології. Система підготовки, перепідготовки та стажування фахівців ракетно-космічної галузі.

Екологія і Космос

Методологічний аналіз основних напрямків екології, медицини, психології та біології; інтеграція наукових знань, одержаних галузевими фахівцями та фахівцями в області стану людини як невід'ємної складової частини біосфери й ноосфери. Задачі збереження людства та навколишнього середовища.

Філософія та Космос

Філософія науки, техніки, освіти та проблеми Космонавтики в третьому тисячолітті; Космонавтика і астрономія в контексті культури, сенс життя й духовна творчість; філософія Космосу в історії.

Економіко-правові та гуманітарні аспекти освоєння Космосу

Правове регулювання сучасної космічної діяльності, проблеми міжнародного космічного права XXI сторіччя; економічні аспекти космічної діяльності; проблеми фінансування масштабних космічних проєктів; інтелектуальна власність і космічна діяльність; інші гуманітарні аспекти освоєння Космосу.

Молодь і Космос

Молодіжна активність і громадська діяльність, питання соціального захисту молоді в ракетно-космічній галузі.

Вузівська наука й проблеми розробки ракетно-космічної техніки. Перспективні інноваційні проєкти

Науковий супровід розробок РКТ вищою школою: проблемні питання й результати їхнього рішення. Інноваційні проєкти в області космічних досліджень, проєкти подвійного призначення, впровадження їхніх результатів у різні сфери виробничо-економічної діяльності.

ЗАЯВКА НА УЧАСТЬ У ЧИТАННЯХ

1. Прізвище, ім'я, по батькові доповідача (повністю).
2. Місце роботи, вчений ступінь, вчене звання, посада доповідача.
3. Поштова адреса, телефон, факс.
4. Електронна пошта (обов'язково).
5. Назва доповіді.
6. Співавтори.
7. Назва наукового напрямку, за яким надана доповідь.
8. Згода на обробку персональних даних та їх включення до бази даних *Заявка і матеріали доповіді надаються в електронному вигляді безпосередньо до Оргкомітету або електронною поштою в окремих файлах у форматі RTF*

ПРЕДСТАВЛЕННЯ МАТЕРІАЛІВ ДОКЛАДУ

- Обсяг – до 6 сторінок, формат 15x21 см, поля сторінки: знизу – 2 см, зліва, справа та зверху – 1,5 см.
- Доклад повинен бути підготовлений в редакторі Microsoft Word 2003, БЕЗ автопереносів, формул і таблиць.
- Шрифт: Times New Roman, розмір 10 пт, міжрядковий інтервал – одинарний.
- Малюнки і фотографії з підписами повинні бути розміщені безпосередньо в тексті доповіді, а також обов'язково надіслані додатково, окремими файлами в форматі TIFF, PCX або EPS (у випадку EPS увесь текст повинен бути попередньо переведений у криві).
- Перший рядок містить номер УДК тематичного напрямку – від лівого краю сторінки без абзацу, на другому рядку – назва доповіді, на наступному рядку – ініціали і прізвища автора і співавторів, організація, місто, електронна пошта.
- Через рядок – анотації та ключові слова на трьох мовах (російська, українська, англійська)
- Через рядок – текст доповіді.

Матеріали доповіді, оформлені з порушенням вимог, не приймаються.

ПУБЛІКАЦІЯ

Матеріали доповіді будуть опубліковані в збірнику Наукових Читань.

ПРОГРАМА НАУКОВИХ ЧИТАНЬ

Попередня програма Наукових Читань буде розміщена до 1 жовтня 2018 року на сайті (<http://www.dnoprorbita.org.ua>).

Наукова програма і збірник матеріалів Наукових Читань будуть вручені учасникам під час реєстрації.

ФІНАНСУВАННЯ

Цільовий внесок за участь в Наукових Читаннях складає **900 грн.**

УВАГА!

1. Рахунок на оплату цільового внеску виставляється тільки після отримання оргкомітетом заявки на участь і матеріалів доповіді.
2. При відмові від участі в Наукових Читаннях сплачений цільовий внесок поверненню не підлягає.